

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

"23" декабрь 2022 ел

КАРАР

№ 30

«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» муниципаль программасы турында

«Терроризмга каршы көрәш турында» 2006 елның 06 мартындагы 35-ФЗ номерлы, «Экстремистик эшчәнлеккә каршы көрәш турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау, шулай ук Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге башкарма комитеты аның чагылышларын минимальләштерү һәм (яисә) бетерү максатларында карар бирә:

1. «2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» муниципаль программасын беркетелгән муниципаль программаны расларга.

2. Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге башкарма комитетына авыл жирлеге бюджетын төзегәндә ел саен чираттагы финанс елына ел дәвамында Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау буенча муниципаль программа чараларын 2023-2025 елларга финанслауны күз алдында тоту.

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда түбәндәге веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

**“2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны
профилактикалау” муниципаль программасы**

“2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы
авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны
профилактикалау” муниципаль программасы паспорты

Муниципаль программаның исеме	«2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» муниципаль программасы
Программаны эшләү нигезе	«Террорчылыкка каршы көрәш турында» 2006 елның 6 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон, «Экстремистлык эшчәнлегенә каршы көрәш турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге башкарма комитетына Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы башкарма комитетының жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләренә хәл итү буенча вәкаләтләренә бер өлешен бирү турында 2018 елның 09 гыйнварында төзелгән килешү
Программаның максатлары һәм бурычлары	Программаның максаты: Терроризмга һәм экстремизмга каршы тору һәм Сарлы авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормышларын саклау. Программаның бурычлары: - экстремистлык эшчәнлегенә кисәтүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар күрү, шул исәптән экстремистлык эшчәнлегенә гамәлгә ашыруга ярдәм итә торган сәбәпләренә һәм шартларны ачыклау һәм алга таба бетерү; - Сарлы авыл жирлеге территориясендә яшәүче РФ халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калу һәм үстерүгә, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру; - террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлек халкына мәгълүмат житкерү; - башка милләт һәм дини конфессияләргә кешеләренә карата

	<p>толерант тәртип пропагандалау;</p> <p>- балалар һәм яшьләр арасында экстремистик характердагы гамәлләрне башкаруга ярдәм итә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән тәрбия эшен оештыру;</p> <p>- Сарлы авыл жирлегә территориясендә оешмаларның һәм берләшмәләрнең экстремистик эшчәнлеген ачыклау һәм булдырмау.</p>
Программаны тормышка ашыру вакыты	2023 -2025 еллар
Финанслау чыганакалары	<p>2023 ел – 2,0 мең сум,</p> <p>2024 ел – 2,5 мең сум,</p> <p>2025 ел – 3,0 мең сум</p> <p>Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл жирлегә бюджеты</p>
Көтелгән соңгы нәтижеләр:	<p>- Сарлы авыл жирлегә территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны, ксенофобия күренешләрен, милли һәм раса каршылыгын, этник дискриминациягә каршы көрәшне профилактикалау буенча жирле үзидарә органнарының эш рәвешләрен һәм ысулларын камилләштерү;</p> <p>- гомуми белем бирү һәм мәктәпкәчә учреждениеләр укучылары арасында интернационализм, ризалык, милли һәм дини толерантлык культурасын тарату;</p> <p>- милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү, этносоциаль уңайлылык дәрәжәсен күтәрү;</p> <p>- Сарлы авыл жирлегә территориясендә толерантлык, гражданлык теләктәшлеге, башка культураларга ихтирам идеяләрен пропагандалау өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру.</p>
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Программаның үтәлешен авыл жирлегә башлыгы контрольдә тоту

1 бүлек. Проблеманың эчтәлегә һәм аны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Сарлы авыл жирлегә территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау, шулай ук террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижеләрен минимальләштерү һәм (яисә) бетерү чаралары программасы ижтимагый-сәяси көчләрне, милли-мәдәни, мәдәни һәм дини оешмаларны берләштерү һәм гражданның иминлегә принциптарын гамәлгә ашыруның мөһим юнәлеше булып тора.

Иң экстремистик төркем булып яшьләр санала, бу социаль-икътисади һәм этнорелигиоз факторлар белән бәйле. Радикаль сәяси һәм дини көчләрнең экстремистлыктан файдалануы яшьләрнең гомуми һәм гомуммәдәни дәрәжәләре кимүгә китерә.

Шулай итеп, экстремизм, терроризм һәм жинаятьчелек ижтимагый куркынычсызлыкка реал куркыныч тудыра, жирле үзидарә органнарының абруен күтәрә һәм ижтимагый тормышның барлык өлкәләренә тискәре йогынты ясый. Аларның күренешләре социаль киеренкелек тудыра, халыкның, оешмаларның һәм предприятиеләрнең жинаятьчел гамәлләрдән турыдан-туры һәм турыдан-туры килгән зыянны бетерүгә тоткан чыгымнары китерә.

Социаль киеренкелекне китереп чыгара торган күренешләренә бетерү өчен террорчылыкны, экстремизмны профилактикалау һәм жәмәгать тәртибен саклау буенча халыкның ирекле формированиеләре эшчәнлегә өчен шартлар тудыру буенча муниципаль Программа кирәк. Ул хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә жирле үзидарә һәм башка субъектлар потенциалын максимал ь файдалануны күздә тотта.

Программа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү өчен ачык документ булып тора.

2 бүлек. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты - террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору, Сарлы авыл жирлегә территориясендә террорлык һәм экстремистик актлардан яшәүче гражданның тормышын яклау, шулай ук жәмәгать урыннарында һәм гражданны милкендә хокук бозуларны профилактикалауның нәтижелелеген арттыру исәбенә барлыкка килүне кисәтү.

Программаны гамәлгә ашыруның төп бурычлары түбәндәгеләр:

- экстремистлык эшчәнлеген кисәтүгә, шул исәптән экстремистлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруга ярдәм итә торган сәбәпләренә һәм шартларны ачыклауга һәм алга таба бетерүгә юнәлтелгән профилактик чаралар күрү;

- Сарлы авыл жирлегә территориясендә яшәүче РФ халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру;

- террорчылыкка һәм экстремизмга каршы тору мәсьәләләре буенча муниципаль берәмлек халкына мәгълүмат житкерү;

- башка милләт һәм дини конфессияләр кешеләренә карата толерант тәртип пропагандалау;

- балалар һәм яшьләр арасында экстремистик характердагы гамәлләренә кылуга ярдәм итә торган сәбәпләренә һәм шартларны бетерүгә юнәлтелгән тәрбия эшен оештыру;

- Сарлы авыл жирлегә территориясендә оешмаларның экстремистик эшчәнлеген ачыклау һәм аларның ашауларын булдырмау.

3 бүлек. Программаны норматив тәэмин итү

Программаны тормышка ашыру өчен хокукый нигезне билгеләделәр:

- «Терроризмга каршы тору турында» 2006 елның 06 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон.

4 бүлек. Программаның төп чаралары.

Гомуми чаралар:

- Яшьләрнең толерант аңы дәрәжәсен күтәрүгә ярдәм итүче мәгълүмат материалларын халык арасында тарату.

- Террорчылык актлары барлыкка килү куркынычы янаганда гамәлләрнең тәртибе турында халыкка хәбәр итү.

- Террорчылык куркынычы барлыкка килгән очракта эш-гамәлләр турында мәгълүмат материалларын эзерләү һәм урнаштыру, гражданныр күпләп була торган урыннарда янарту, шулай ук тиешле мәгълүматны стендларда урнаштыру.

- Яшьләр һәм ижтимагый һәм дини берләшмәләр, экстремистлык эшчәнлегә белән шөгыйльләнүче башка оешмалар, физик затлар тупланган урыннарны ачыклау максатыннан жирлек территориясен йөрөп чыгарга һәм мондый эшчәнлеккә чик куюны ачыкларга.

Мәдәният һәм яшьләрне тәрбияләү өлкәсендәге чаралар:

- Балалар һәм яшьләр өчен тематик чаралар үткөрү. Милләтара сабырлык, дуслык, татулык, үзара ихтирам идеяләрен тарату.

5 бүлек. Программа белән идарә итүне оештыруны һәм аны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп торуны да кертеп, Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны гамәлгә ашыру һәм башкаручылар эшчәнлеген координацияләү буенча гомуми идарәне Сарлы авыл жирлегә башлыгы гамәлгә ашыра.

Программаның муниципаль заказчысы ел саен программа чаралары буенча максатчан күрсәткечләрне һәм чыгымнарны, Программаны гамәлгә ашыру механизмын, билгеләнгән тәртиптә башкаручылар составын ачыклай.

Программа чараларын үтәүчеләр программа чараларын гамәлгә ашыру белән агымдагы идарә итә.

Программаны гамэлгә ашыру федераль, өлкә һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән расланган шартлар, тәртип һәм кагыйдәләр нигезендә гамэлгә ашырыла.

Программаны гамэлгә ашыруны Сарлы авыл җирлеге башлыгы тикшереп тора.

6 бүлек. “2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Сарлы авыл жирлеге территориясендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау” муниципаль программасының төп чаралары исемлеге

№ т/б	Чараның атамасы	Башкаручы	Гамәлгә ашыру вакыты	Финанслау чыганагы	Финанслау күләме еллар буенча (мең сум)		
					2023	2024	2025
1.	Жирлек территориясендә террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалау мәсьәләсе буенча учреждениеләрдә һәм оешмаларда гражданнар жылышылары һәм чаралар үткөрү	Авыл жирлеге башлыгы, Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
2.	Гражданнарның иминлеген, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен тәмин итү, яшәешне тәмин итү объектларына, потенциал куркыныч объектларга комплекслы тикшерүләр үткөрү	Авыл жирлеге башкарма комитеты, ДНД	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
3.	Балаларны һәм яшүсмерләргә дини секталарның һәм экстремистик оешмаларның законсыз эшчәнлегенә жәлеп итмәүгә юнәлдерелгән профилактик эшнә оештыру. Милләтара (этникара) толерантлык, дуслык, дуслык, үзара хөрмәт идеяләрен тарату	Авыл жирлеге башкарма комитеты, хокук саклау органнары (киләштерү буенча)	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
4.	Террорчылык актларын кисәтү һәм алар барлыкка килгәндә үз-үзгәңне тоту кагыйдәләре буенча авыл мәдәният йортлары персоналы белән укуыту тренировкалары үткөрү	Авыл жирлеге мәдәният йорты, хокук саклау органнары (киләштерү буенча)	Ел саен	Финанслау кирәк түгел			
5.	Мәдәният учреждениеләре эшен яшьләрнең аңында кеше хокукларын һәм жәмгыятебездәге күптөрлелекне хөрмәт итүнең шәхси һәм коллектив бурычын раслау (кешеләр арасындагы мәдәни, этник, дини, сәясәи һәм башка аермаларны күрсәтү буларак), экстремизмның теләсә нинди чагылышына түземсезлек формалаштыру буенча оештыру	авыл жирлеге мәдәният йорты (киләшү буенча)	Даими	Финанслау кирәк түгел			
6.	Эш өчен вазифаи затларны һәм белгечләргә жәлеп итү, тәрбияләү һәм пропаганда чараларын башкару, экстремизмның теләсә нинди чагылышына түземсезлек	Авыл жирлеге башкарма комитеты, авыл жирлеге мәдәният йорты	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			

	формалаштыру	(килешү буенча)					
7.	Буш йортларны һәм биналарны даими тикшереп торуны оештыру, террорчылыкка каршы якланганлыгын тикшерү максатыннан, учреждениеләрне комплекслы тикшерүләр үткөрү (чарлаklar һәм подвал бүлмәләрен тикшерү, ябу)	Авыл жирлеге башкарма комитеты, хокук саклау органнары (килештерү буенча), оешма һәм учреждение житәкчеләре (килешү буенча)	Ай саен	Финанслау кирәк түгел			
8.	Авыл халкына террорлык актлары барлыкка килү куркынычы янаганда, массакүләм мәгълүмат стендларында мәгълүмат урнаштыру юлы белән эш итү тәртибе турында мәгълүмат бирү.	Финанслау кирәк түгел	даими	Финанслау кирәк түгел			
9.	Авыл жирлеге территориясендә экстремистик характердагы мәгълүмат материалларын тарату фактларын ачыклау. Бу фактлар турында хәбәр итү хокук саклау органнары.	Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
10.	Гражданның, шул исәптән чит ил һәм гражданлыгы булмаган затларның, авыл жирлеге территориясендә законсыз яшәү (тору) фактларын ачыклау, булдырмау, аларны хезмәт эшчәнлегенә законсыз тарту.	Авыл жирлеге башкарма комитеты, хокук саклау органнары (килештерү буенча), РФ Федераль миграция хезмәтенең ТР буенча Азнакай бүлекчәсе (килештерү буенча)	даими	Финанслау кирәк түгел			
11.	Жирлек территориясендә экстремизм һәм террорчылыкны профилактикалау буенча плакатлар, стендлар әзерләү һәм урнаштыру.	Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Авыл жирлеге бюджеты	2,0	2,5	3,0
12.	ДНД эгзалары катнашында массакүләм, мәдәни һәм спорт чараларын үткөрүнең террорчылыкка каршы яклануын тәмин итү	Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
13.	Китапханә укучылары арасында яшьләренә толерант аң дәрәжәсен күтәрүгә ярдәм итүче мәгълүмат материаллары тарату	Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
14.	Утырышлар үткөрүне, хокук бозуларны профилактикалау Советы проблемалы мәсьәләләренә карауны тәмин итү	Авыл жирлеге башлыгы, Финанслау кирәк түгел	2023-2025 еллар эчендә	Финанслау кирәк түгел			
Барлыгы:					2,0	2,5	3,0

7 бүлек. Программаның нәтижелелеген бәяләү

Программа ачык чагылган социаль характерда була, аның чараларын тормышка ашыру нәтижеләре Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Сарлы авыл жирлеге халкының төрле яклап яшәвенә уңай йогынты ясячак.

Программаны тормышка ашыру мөмкинлек бирәчәк:

а) Экстремизмны, террорчылыкны һәм хокук бозуларны профилактикалау эшчәнлеген мәгълүмати-пропаганда белән тәмин итүне яхшыртырга;

б) Жәмәгать тәртибен саклау буенча халыкның ирекле формированиеләре эшчәнлеге өчен шартлар тудырырга;

в) гражданныр күпләп була торган урыннарның террорчылыкка каршы якланганлыгын арттырырга. Программа чараларын тулысынча һәм вакытында үтәү жәмәгать урыннарында һәм жирлек урамнарында тынычлык һәм иминлек торышы булдыруга ярдәм итәчәк.

Программаның икътисади нәтижелелеге турыдан-туры икътисадый югалтулар, экстремизм, терроризм һәм жәмәгать урыннарында жинаятьләр кимүдә чагылачак.